

Moderní liberalismus je náboženství nového lidstva a rovnostářství, jež ničí naši přirozenost

 radiouniversum.cz/tomsky-alexander-1d-moderni-liberalismus-je-nabozenstvi-noveho-lidstva-a-rovnostarstvi-jez-nici-nasi-prirozenost

Alexander Tomský Díl 1/3

Text 14.5.2024 38 min Přehrát

#Ideologie

„Člověk se rodí svobodný ne v tom smyslu, že má absolutní svobodu, ale že musí rozlišovat mezi dobrem a zlem bez ohledu na svou inteligenci, ale zároveň potřebuje společnost, kde inteligentní, vzdělaní a schopní tvoří přeci jenom nějakou hierarchii. To všechno se nám po roce 89 podařilo, ale toto vše je dnes ničeno – a to je horor. Navíc vymíráme. Takže jakou máme budoucnost? Nulovou.“ Tato temná, věštecká slova zazněla na závěr rozhovoru s naším dnešním hostem, když jsme spolu mluvili v pořadu „Kupředu do minulosti“ v létě roku 2022. Mohli bychom nad nimi mávnout rukou, nebo je jen tak vzít na vědomí, kdyby se však prognózy tohoto politologa tak často neplnily. Ukázalo se, že správně analyzoval brexit, destrukci západních hodnot, úpadek demokracie a svobody, agresivní projevy nových ideologií, i dopady migrační krize, a právě toto jsou oblasti, o kterých si budu dnes povídat s politologem, někdejším poradcem Margaret Thatcherové, překladatelem, nakladatelem, vysokoškolským pedagogem Alexandrem Tomským.

Martina: Já jsem tady hned v úvodu zmínila několik oblastí, o kterých mluvíte už celá léta.

Alexander Tomský: Ano, pořád stejné.

Martina: A vaše prognózy jsou často nepříjemné, a dílčím způsobem se vyplňují a naplňují. Vy jste mnohé tyto změny zažil dvakrát, poprvé v Británii, kde jste léta žil, a podruhé pak v České republice. Řekněte mi, přišel jste na to, proč se toto vše děje?

Alexander Tomský: Samozřejmě, že přišel, protože jsem studoval dějiny západní civilizace. Není to poprvé, co dochází k velkému zvratu. Jeden z největších zvrátů byla třicetiletá válka a reformace v 16. a 17. století – to byl obrovský zvrát – a dnes zase žijeme v převratné době. Já jsem to skutečně zažil dvakrát, a je to opravdu strašné „dējá vu“, zažít to podruhé. Tady byla zlatá 90. léta, kdy Češi chtěli na Západ, a s nimi Poláci, Maďaři, všichni. Ale Západ už byl tehdy nalomený, a oni to nevěděli, takže na Západ chtěli, a vznikla tady velká svoboda a hodnoty – já nerad říkám slovo „hodnoty“, protože bylo zneužíváno. Váš jmenovec, pan Kotzian, napsal krásnou knížku o těchto evropských hodnotách.

Martina: Napsal o politických neziskovkách.

Alexander Tomský: O politických neziskovkách. Ale ty tady ještě nebyly, přicházejí v nultých letech teprve postupně. Takže jsme tady zažili návrat do staré liberální konzervativní Evropy, a pak desetiletí bezčasí, a teď už tady taky máme nástup progresivismu.

Moderní liberalismus je kult, náboženství jednotného, nového lidstva a rovnostářství, který má být slučitelný se svobodou. Ale není. Je to ideologie, která útočí na lidskou přirozenost.

Martina: To znamená, že otázka, proč se to vše děje, zní tak, že je to prostě historická smyčka?

Alexander Tomský: Ne, důvody jsou skutečně hluboké, ideologické. Musel bych tady dlouho přednášet o dějinách Evropy, což samozřejmě nelze. Velmi zjednodušeně řečeno, že je to dáno postupnou sekularizací Západu od zhruba 17. století. Nejdřív se sekularizovalo poznání – teologie byla vytlačena do autu, zatímco dřív bylo poznání součástí teologie. Po třicetileté válce byl sekularizován stát, který najednou začal hlásat toleranci, protože se šílenci křesťané do sebe pustili strašlivým způsobem, a byla to největší válka vůbec v Evropě – třicetiletá. Pak se sekularizovala

kultura, dokonce vznikl kult kultury – v racionalistickém období – například Goethe, Schiller, lidé se začali strojit, vzali si oblek, a šli v neděli do divadla. To byl kult, který nahrazoval náboženství.

A dneska žijeme v poslední fázi, kdy se nám sekularizuje etika – mění se to, co jste zmínila – poznání dobra a zla. Poznání dobra a zla je v podstatě etický monoteismus Bible, který je založen na víře, že morální Bůh je soudcem všech lidí. Ale toto pojetí zaniká, a prosazuje se vlastně ideologie Augusta Comta, která se zmocnila moderního liberalismu, to znamená kult jednotného lidstva a francouzské revoluce „Liberté, égalité...“, tedy rovnosti a rovnostářství, které má zároveň být slučitelné se svobodou. Což ovšem není. Takže tady máme nový kult, nové lidstvo, novou ideologii, a všechny tyto šílenosti, o kterých často píšu, nebo jsem psával. A s tím velmi úzce souvisí útok na lidskou přirozenost, kdy je tvůrcem své přirozenosti člověk, a nikoli Hospodin. A podle toho to vypadá.

Martina: Říkal jste, že se sekularizuje etika.

Alexander Tomský: Etika. To je poslední fáze.

Martina: Řekněte mi nějaký příklad, jak vypadá, když se sekularizuje etika.

Alexander Tomský: Největší hodnotou se stala tolerance, to je nejvyšší ctnost. Máme tolerovat sexuální voluntarismus, což je první věc, která úplně ovládá genderismus. Právě včera jsem na internetu četl, že by ve Skotsku prosazen zákon proti pomlouvání trans lidí. Dva roky nad tím váhali, a včera to prošlo. A paní Rowlingová, známá autorka Harryho Pottera, vyvěsila na webových stránkách deset příkladů – katastrofálních – kde je takzvaná žena v nějakém ženském sportovním týmu. Ukazuje tam také dva zločince, kteří znásilnili ženy, protože je dali do ženského vězení, a deset dalších „krásných“ příkladů.

Martina: Ta si to zase vvpije.

Alexander Tomský: Samozřejmě vyšel sarkastický komentář – který vyloženě provokuje – o tom, jestli ji odsoudí, a půjde do vězení. Takže tady vidíte jednu z příčin, totiž že lidé začínají rozhodovat o tom, co je dobro a zlo, začínají rozhodovat sami, bez ohledu na etický monoteismus židovské bible.

Martina: Alexandře Tomský, zarazila mě jedna věc: Vy totiž jste, jak už jsme tady na začátku zmínili, zažil tyto věci dvakrát.

Alexander Tomský: Ano.

Martina: Poprvé v Británii, kde tato ideologie přišla na univerzity, jak jste říkal, už v 80. letech.

Alexander Tomský: Tak asi 70. léta.

Martina: Zatímco u nás ne. U nás to přichází...

Alexander Tomský: Teď.

Martina: Teď. Já se teď dopustím otázky, za kterou budu mnohými plísňená.

Alexander Tomský: To nevadí, proto to děláme.

Mezi vírou a rozumem je rozpor, který není slučitelný

Martina: Znamená to, že nás před touto ideologizací minulý režim chránil? Chránil nás do značné míry, a svým způsobem, totalitní režim?

Alexander Tomský: Ano. Paradoxně jistě, protože komunisté, jako levicová, progresivistická ideologie, byli ještě velmi konzervativní v morálních a sexuálních záležitostech. Velmi konzervativní. Dokonce pronásledovali homosexuály, což považuji za nesprávné.

Martina: Ano, ale na rodinu byli vysazeni.

Alexander Tomský: Když se funkcionář rozvedl, tak to bylo v padesátých, šedesátých letech, když tato ideologie byla silná, mínus. Takže to nešlo tak daleko, jako dnešní progresivismus. Ale samozřejmě to byla ideologie, kterou vynucovali násilím.

Martina: A copak dnes tato ideologie není násilí?

Alexander Tomský: Není to stejné – gulag ani koncentrák nám nehrozí. Dnes vládne konsensus, společenský názor, který odpovídá dnešní elitě. Vždycky vládla elita. Já jsem kdysi, když jsem ještě studoval na The London School of Economics, četl tisk z 19. století, a je to velice poučné. Média 19. století také měla konsensuální obraz světa, který hájila. Například imperialismus byl chápán velmi pozitivně, bylo to břímě bílého muže, jak napsal Rudyard Kipling. Rozumíte? Ale protože to byla ještě velmi liberální společnost 19. století – liberalismus bojoval s konfesijním státem – tak v této společnosti třeba ještě takový Chesterton, který byl proti anglickému imperialismu, proti búrské válce, proti vězením pro dlužníky, a podobné věci, mohl denně psát a publikovat, a to ve velkém deníku. Takže společnost byla tolerantní, ale konsenzus tam byl. A ten je i dnes. Nezapomeňte, že elita je skutečně těžce postižená. Já mám v médiích – jak se tomu tady říká – fanklub Tomský.

Martina: Fanklub.

Alexander Tomský: Je tam asi tři tisíce, nebo čtyři tisíce lidí, a všichni jsou to technici, úředníci, nebo lidé bez vyššího vzdělání. Rozhodně mezi nimi není žádný humanitní vzdělanec. Takže konsensus tady máme. A teď ještě přijde nová generace, která v tomto vyrůstá na univerzitách.

Martina: Zdá se, že je to natolik silné a přilnavé, že ani vy, kteří jste to zažili – a vlastně jste se na začátku devadesátek pokoušeli v mnohých věcech varovat – jste nebyli vyslyšeni. Zdá se, že každý stát si jako osmnáctiletý člověk musí svou pubertou projít sám. Ale řekněte mi...

Alexander Tomský: Je to velké hnutí.

Martina: Došel jste k nějakému poznání, proč dochází k záměrné destrukci nejvyšších hodnot Západu, na kterých Západ stál? I když můžeme polemizovat o tom, zda tyto hodnoty byly vůči okolí vždy etické, ale lidé na Západě se z těch hodnot měli dobře, a alespoň, co se týká movitých statků, se Západ rozvíjel. Řekněte mi: Proč tedy najednou na těchto hodnotách už členové Západu nechtějí...

Alexander Tomský: Jak dobře víte, to je strašně obtížná otázka.

Martina: Já vím.

Alexander Tomský: To je obtížná historická otázka. Tady 1000 let vládlo křesťanství, které bylo dost nepochopitelně na začátku 4. století vnuceno elitou, imperiálním Římem, kdy to začíná roku 313 ediktem milánským, a samozřejmě nikdy úplně neporazilo pohanství. Byla to vášnivá civilizace, založená na teologických ctnostech, na víře, na naučném obrazu světa, a zároveň na rozumu, protože zdělila úžasný aristotelský rozum. Kombinace rozumu a víry není úplně slučitelná. Já jsem měl některé profesory, kteří se zabývali islámem, a právě islám toto vyčítá křesťanství, a říká: „To je strašná chyba. Vy tam máte dvě neslučitelné věci, víru a rozum.“ Toto krásné partnerství vydrželo 11., 12., 13. století. A vrcholem je Tomáš Akvinský.

Martina: A pak renesance.

Alexander Tomský: To už je zlom. Tam začíná návrat k pohanství. Renaissance se týkala jenom velmi malého počtu vzdělců.

Jsme nakaženi západní ideologií, a nemáme dost obranných látek. Potřebovali bychom třídě uvědomělé konzervativce.

Martina: Ale ovlivnili svět.

Alexander Tomský: Také měli úžasné malíře, sochaře.

Martina: Shakespeara.

Alexander Tomský: Ale i ohromné architektky, a podobně. Takže v tomto smyslu svět ovlivnili velmi. Ale svou ideologií ještě svět neovlivnili, a spíš naopak proti renesanci v Evropě vzniklo silné pietistické hnutí. Prosím vás, husité, to je hnutí proti renesanci. A najednou už svět nebyl geocentrický, boho-středný, ale stal se člověko-středným – tak se to většinou popisuje v politických dějinách, tam byl první nápor sekularizace. Takže tato civilizace osvobodila rozum od teologie, což je sice negativní, ale zároveň umožnila obrovský – jak jste naznačila – rozvoj vědy a techniky, a vlastně bohatství. Evropa se najednou, od 16. století, začíná rozvíjet prudce a nepochopitelně. A všechny statické říše – Čína, Indie, a podobně, a Byzanc, která byla před tím dokonce daleko větší a bohatší, se najednou ukazují jako statické. Čili je tady ohromná dynamika západní civilizace, a tato dynamika vede právě ke zvrátům. Vždyť jsme už zažili dva obrovské zvraty: Německý nacionální socialismus, kterému předcházela italský fašismus. A komunismus. Už jsme zažili obrovské změny, takže to není nic nového.

Martina: Pořád se to opakuje. Říkal jste, že destrukci západních hodnot, a úpadek, jste začal pozorovat na konci 70. let v Británii. Řekněte mi: Proč to začalo, a kdo to začal? Jakou to mělo v Británii podobu? Protože o tom jsme my tady neměli tušení, a vlastně si toho mnozí nevšímalí.

Alexander Tomský: Ano. Tato podoba je velmi jednoduchá, a je to velmi zásadní novinářská otázka, protože každá změna má vždycky nějaký katalyzátor. A tímto katalyzátorem byl úpadek Evropy ve dvou světových válkách, a konec imperialismu. Britská říše, nad kterou slunce nezapadalo, byla pryč. A mládež, která by přijala imperialismus, kdyby byl úspěšný, viděla, že je neúspěšný, a tak se přes imperialismus začala posmívat svým otcům a dědům, posmívala se monarchii v Británii. Najednou mládež cítila, že je tady zlom a že cesta Evropy s imperialismem skončila.

Martina: Byl to tedy vlastně zdravý zlom?

Alexander Tomský: Svým způsobem ano. Jenomže reakce byla extrémní, a vedla někam, kam úplně vést neměla.

Martina: To znamená, že zlom byl zdravý, ale to, co nabízeli ti, kteří se vysmívali svým otcům...

Alexander Tomský: Ano, to bylo šílené, ale ten zlom tady byl. Podívejte se, jak těžce se s tím loučili: Portugalci válčili v Africe ještě v 70. letech, Francouzi prohráli takzvanou Kočinčinu, čili Vietnam – po nich nastoupili Američani – ale vykrváceli během čtyř let v alžírské válce. Nechtěli se s imperialismem rozloučit. To byla sláva, a to se bralo kdysi velmi pozitivně. A to se zlomilo. Evropa byla druhou válkou totálně vyčerpaná. A samozřejmě, když civilizace prohraje válku, a je totálně vyčerpaná, tak se začínají rodit nové, často bludné, rakovinové výhonky.

Martina: Alexandře, dobře. Vy jste řekl, že se tehdy v Evropě...

Alexander Tomský: Na Západě.

Martina: Že se přežil model, na kterém do té doby Západ stavěl, to znamená kolonialismus. Ale proč se to tedy nyní děje u nás? Nám nikdy žádná kolonie nepatřila, a nakonec jsme neměli ani to Togo, a přesto všechno Evropa – i ta východní – znova prochází velkým předělem.

Alexander Tomský: Ano. My jsme totiž součástí západní civilizace. Civilizaci Huntington rozlišuje na ruskou, pravoslavnou, byzantskou, a na západní. A my jsme součástí západní civilizace, ale anti-rasismus, který se tady prosazuje, je úplně praštěný – my jsme tady žádné černochoy neměli. Celá tato ideologie, pro nás cizí, ale je na Západě dominantní, a my jsme malincí – my, Poláci, Maďaři – a naše školství tomu podléhá, naši studenti to opakují.

Vezměte si, kolik je příkladů, které jistě znáte: Když někdo polil sochu Churchilla červenou barvou, tak se musely najít dvě studentky, které totéž udělaly v Praze. Také máme sochu Churchilla,

protože ji v Anglii vytvořil Čech, český sochař, které ho jsem znal. Takže my jsme tady nakaženi Západem, ideologií, která se Západem valí, a nemáme dost obranných látek. Potřebovali bychom tříděně uvědomělé konzervativce – tak bych to nazval postaru.

Rovnost lidí před Bohem se změnila v rovnostářství, kde jsou všichni stejní, a pokud nejsou, tak být mají. Rušení rozdílů mezi muži a ženami, hranic, má být jednotné lidstvo, a kultury jsou si rovny.

Martina: Říkáte, že nás nakazí. Čím nás nakažují?

Alexander Tomský: Tou ideologií.

Martina: Já vím, ale co to je zač? My teď pořád říkáme: Progresivismus, liberální progresivismus, ideologie, ale vlastně to vypadá jako absence zdravého rozumu, když se člověk podívá na jednotlivé příklady.

Alexander Tomský: To byl ale nacismus a bolševismus také.

Martina: Tak povídejte, co je teď tou nákazou?

Alexander Tomský: Nová ideologie. Protože jsme tady měli tisícileté křesťanství, a potom pomalý proces sekularizace, kde je pořád ještě víra, a křesťanství ještě hraje velkou roli v 19. století, kdy se rozpadalo na sekty. Takže samozřejmě všechny takzvané evropské hodnoty jsou vypůjčené z tohoto kadlubu – a především rovnost lidí. Rovnost lidí před Bohem v hebrejské bibli je něco úplně jiného než dnešní rovnostářství. Dnešní rovnost znamená, že všichni lidé jsou stejní, a pokud nejsou, tak mají být stejní. Ničí se rozdíl mezi muži a ženami, nemají existovat hranice, má být jednotné lidstvo, kde jsou si všichni rovni. Dokonce tvrdí, že i kultury jsou si rovny, což je úplný nesmysl. Takže toto rovnostářství je vysoká hodnota, kterou zrodila naše civilizace, ale zrodila jej v náboženském kontextu, což vůbec neznamenovalo, že bude likvidovat meritorní zásluhovou společnost, která tady byla ještě donedávna. Nic takového. Byla to rovnost před zákonem.

Martina: Vy jste napsal, že to je ideologie společenské rovnosti a povinné různorodosti.

Alexander Tomský: Ano, což je paradox. Ale tyto věci jsou nespojené. Naše civilizace byla založena na víře a rozumu, jejichž spolupráce je těžká.

Martina: Dá se říci, že svého času jste v Londýně, v Británii, měli konzervativce, o kterých jste tady mluvil před malou chvílí, a vy jste se dostal do okruhu poradců Margaret Thatcherové.

Alexander Tomský: Těch bylo hodně.

Martina: Jasně, ale přeci jenom Margaret Thatcherovou jsme tady znali, a my, kteří jsme žili i v minulém režimu, jsme vlastně zažili dvě. Tu, kterou nám popisovala tehdejší propaganda, a tu, kterou jsme potom poznávali dodatečně. Řekněte mi, kdybyste se s ní nyní bavil – zkuste si to představit – tak co by vám řekla o době, která tady teď v Evropě je?

Alexander Tomský: To si neumím představit. Ona byla skutečně velmi zvláštní – poznal jsem ji osobně – měla ucelený světonázor, což je vzácné.

Martina: Ucelený ve smyslu „neměnný“?

Alexander Tomský: Ne, ucelený, to znamená, že do mozaiky tohoto světonázoru všechno zapadalo. Byla v podstatě liberálním konzervativcem.

Margaret Thatcherová byla konzervativní liberál

Martina: Ale v pravém smyslu slova, není-liž pravda?

Alexander Tomský: Ne, promiňte, opačně: Ona byla konzervativním liberálem. Já jsem liberální konzervativce, ona byla konzervativní liberál. Liberalismus, západní individualismus, který je u zřídla kapitalismu, byl pro ni prvotní. Pro mě ne, pro mě není, já jsem

sociální konzervativec. Ale byla zároveň konzervativní, ale její konzervativismus byl slabý. Dnes by možná konvertovala k pravému konzervativismu.

Martina: To si neumím představit.

Alexander Tomský: V čem byl tento konzervativismus slabý? Například v tom, že se zdržela hlasování o trestu smrti. To je pro konzervativce klíčové – trest smrti.

Martina: Možná si tím udržela určitou dávku ženství, a to je důležité.

Alexander Tomský: Velmi schopná politička. Ona věděla, co si může dovolit, a co ne, uměla ve světě lavírovat velmi šikovně. Zrušila v Anglii klasická gymnázia. Nebyla konzervativní do morku kosti, ale byla přesvědčena, že západní civilizace má být tolerantní, individualistická, podnikavá, věřila v hodnotu náboženství, byla skrytě metodistkou. Ale když jsme mluvili o náboženství – já jsem s ní o náboženství mluvil – tak samozřejmě podporovala křesťany v komunistických zemích, a to nejen z taktických důvodů, ale protože byla – stejně jako Reagan – vnitřně přesvědčenou křesťankou. Ale na veřejnosti se to pochopitelně neprojevovalo, to by v té době už pro ni bylo mínus.

Martina: Možná ano. Možná tím zdržením se hlasování o trestu smrti.

Alexander Tomský: To je jeden z bodů. Liberalismus měl jistě i velké zásluhy. Když jsem jí vytknul právě ten trest smrti, tak říkala: „A co mučení?“ Musel jsem souhlasit, že mučení jsme zlikvidovali právem.

Martina: Oficiálně.

Alexander Tomský: Tato věc je složitá, ale je to rozdíl mezi liberálním konzervativcem a konzervativním liberálem.

Martina: Vy jste na otázku, zdali Theresa Mayová byla jakýmsi následníkem Margaret Thatcherové, reagoval negativně, ale řekl jste, že za jednu větu by ji Margaret pochválila, a to, že Theresa Mayová charakterizovala nadnárodní elity tak, že jsou všude doma, ale domov postrádají.

Alexander Tomský: Ona to nevymyslela, ale...

Martina: Použila to v danou chvíli velmi trefně. Ohodnotil jste Margaret Thatcherovou, ale pořád jste mi neodpověděl na otázku, co by si myslela o této době. Co by radila? Protože ona nebyla teoretik, ale snažila se hledat racionální, pragmatické cesty.

Alexander Tomský: Ne, ona měla teoreticky jasno, rozuměla naší civilizaci, a pevně věřila v řád národních států, například. Takže byla naprosto zásadně proti Evropské unii, a to jí taky zlomilo vaz. Většina anglické elity už v té době byla – v roce 90, 91, Maastrichtská dohoda – pro regulovanou, sjednocenou Evropu, což je naprosté neštěstí. Takže ona v tomto měla jasno. A také by jistě pochopila pád křesťanských zásad a ctností, zejména právě genderismus, a toto všechno, o čem tady mluvíme, a jistě by se ostře postavila proti všem těmto výstřelkům. Považovala by to za výstřelky. Je to ideologie, která opravdu vychází z rovnostářství, a z toho, že máme být všichni stejní.

Margaret Thatcherová stála pevně na straně Izraele. Dnes by se dost vyděla.

Martina: Vy jste jí dělal seznam doporučené četby, a díky vám si přečetla mnohé naše spisovatele. Co byste jí doporučil ke čtení dnes? A co byste vlastně doporučil ke čtení všem? Co by lidé měli číst, aby nedostávali stále jenom instantní a předvídatelné odpovědi, ale aby se v nich probouzely otázky?

Alexander Tomský: Právě. Máme velmi dobré, a velmi kvalitní konzervativní spisovatele, konzervativně politické. Nejvýznamnější z nich je nepochybně Roger Scruton, který napsal 50 knih. To byl tak

nesmírně pracovitý člověk, že se to málokdy nevidí. Já jsem měl veliký úspěch – vydal jsem výbor citátů a některých esejí Chestertona, a u nás to vyšlo čtyřikrát, v celkovém nákladu 10 tisíc během 12 let.

Martina: To se ještě četlo.

Alexander Tomský: Ještě se pořád prodávají. Takže Roger Scruton na prvním místě. Na druhém Benjamin Shapiro, a jeho „Jak zachránit západní civilizaci“ je velmi dobrý, a velmi srozumitelný úvod do vývoje západní civilizace. Velmi kladně píše o 13. století, což u Židů takto vždy nebývá. To je také velmi dobré. Jinak tady u nás máme i některé novináře, například nedávno psal o konzervativní revoluci český autor Duhan. Nevím, jestli vám to něco říká?

Martina: Andrej Duhan. Ano.

Alexander Tomský: Andrej Duhan teď vydal knížku o konzervativismu. Je nás tady v médiích takových třicet, čtyřicet konzervativců, ale jsme na okraji, nedostaneme se do televize, nebo do Českého rozhlasu. Já jsem vypadl asi před deseti lety – podobně jako vy jste vypadla z rozhlasu. Takže tam je nástup nové generace velmi silný. Občas se objevují mladí konzervativci, ale máme za sebou velké množství konzervativních lidí, kteří to všechno vnímají tak, jako vy, kteří ale buď nejsou mluvní, nepíší, nemají humanitní vzdělání. Takže tito lidé tady jsou – možná jich je 40 procent.

Martina: Myslíte si, že ...

Alexander Tomský: Ale ještě se vrátím k těm autorům. Autorů máme víc, a máme dobré autory. Nedávno vyšel třeba životopis Winstona Churchilla, který napsal konzervativní velice kvalitní historik, a byl to trháč. Tato kniha byla velmi úspěšná. Takže u nás podhoubí konzervativců je.

Martina: Předpokládám, že nemáte na mysli Johnsonův „Faktor Churchill“?

Alexander Tomský: Ne, to nemám, to je povrchní práce. Šlo o velký životopis, který se jmenuje „Předurčen osudem“, a už není k mání. Je vyprodáno.

Martina: Alexandře Tomský, když se znovu vrátím k Margaret Thatcherové, tak ona se v otázce politiky Blízkého východu nikdy netajila tím, že má velmi blízko, nejbližší, ke státu Izrael. Někdy byla označována za jednoho z vůbec největších zastánců Izraele. Řekněte mi: Co si myslíte, že by si počala, a jak by reagovala na současnou novou vlnu antisemitismu v Evropě?

Alexander Tomský: To by ji muselo hodně vyděsit, protože pro liberála je každý předsudek velkou nectností. Antisemitismus byl po válce zahnán do podzemí – jak to kdysi napsal George Orwell – a z tohoto podzemí prostě vypukl v nové formě, jako anti-izraelská záležitost. Také se už začíná mluvit o „izraelo-fobii“. To by ji určitě vyděsilo, protože se narodila a vyrostla právě v anglické vrstvě, která se zasloužila o stát Izrael – například Balfour a Churchill. Churchill navštívil Izrael okamžitě po roce 48. Ona vyrostla v této generaci, která byla naprosto jednoznačně pro židovskou domovinu, jak se říkávalo před vznikem židovského státu. A Angličané se o to zasloužili tím, že si vzali Palestinu na starost. Jenomže potom to krachlo na arabské nenávisti, a po pogromu roku 1929, a po arabském povstání v britské Palestině už Angličané začali dělat s Araby kompromisy. Takže to má své dějiny. Ale ona stála pevně na straně Izraele, a dnes by se tedy dost vyděsila. Já pamatuji – myslím, že to bylo koncem 70. asi 79, 80, kdy Britská unie studentů zakázala na univerzitách židovské spolky. Už tehdy to začínalo.

Do šestidenní války považovala levice Izrael za socialistický, multikulturní, internacionální stát, a nejednou ho začala vidět jako výhonek kolonialismu

---

Martina: Zmínil jste dobu, kdy jste to, co zažíváte dnes v naší republice, zažíval v Británii. Znovu se k tomu vrátím, ale než se dostaneme k další vlně antisemitismu, tak mi povězte: Jak se to vlastně tehdy projevovalo? Jak jste si všiml, na čem jste si všiml, že se západní hodnoty začínají rozvolňovat, měnit, bortit, mnohdy násilně přeměňovat? Jak to vypadalo v Británii?

Alexander Tomský: To je postupný, velmi pomalý proces. Nejdřív to začalo revoltou 60. let. Já ji zažil naplno právě na univerzitě, kde byla nejsilnější, tedy na London School of Economics, podobně jako na Berkeley v Americe, kde došlo k okupaci, a studenti zavřeli rektora v jeho kanceláři, a dokonce přijela jízdní královská policie. Takže tam to začíná. Humoristické časopisy si začaly dělat legraci z monarchie, pamatuji si na královnu oblečenou v anglickou vlajku a na nočníku, a takovéto věci. Takže tam to začínalo.

Ale ten postoj k Izraeli se zlomil po šestidenní válce. Do šestidenní války – levice považovala Izrael za socialistickou zemi, za multikulturní, internacionální svým způsobem – kibuc, socialismus – a za velmi úspěšnou. A nejednou tato šestidenní válka, kdy porazili skoro všechny arabské armády, a ještě se k tomu přidal Irák, který nemá s Izraelem vůbec hranici – levice najednou začala vidět Izrael jako výhonek kolonialismu, jako by Palestinu založilo britské impérium. Oni sice Židé byli proti britskému impériu, a nakonec s ním dokonce i bojovali. Ale takovéto podrobnosti se vždycky zaretušují, a najednou to byla osadnická, kolonialistická zem. A vznikla ideologie třetího světa – dnes se tomu říká „globální Jih“, a tenkrát se tomu říkalo Third World, třetí svět, a to je ten utlačovaný proletariát, a Izraelci najednou představují kapitalisty, představují úspěšné židy. A najednou si levicový proud, nebo levicové strany uvědomily, že vlastně vždycky byly proti židům – už v době Dreyfusovy aféry byl levicový tisk proti Dreyfusovi. Před tím byli internacionalisti.

Měl jsem tchána a tchyni, kteří byli velcí komunisté, a pro ně byl socialistický internacionalismus záchrana. Oni si jako Židé, kteří přežili holocaust, představovali, že právě tam našli svůj domov, tedy v komunistické mezinárodní internacionální straně, která neuznává, že Židi... Lidé se ptali Trockého na jeho židovský původ v Rusku, a on řekl: „Moje vlast je bolševismus.“ Oni se v tom všichni viděli. Ale mýlili se. Mýlili se, protože ve skutečnosti tam byl antisemitismus zakořeněn, protože levicová ideologie je zuřivě protináboženská, a Židé jsou nejenom národ, ale také náboženství, čili musí být z principu anti-judaistická. A to všechno bylo skryté, a vybuchlo to po šestidenní válce, která levici ohromila tím, že to je vlastně Západ, který oni nenávidí. A navíc ještě je Izrael podporován Amerikou, kterou také nenávidí.

Martina: To byla šestidenní válka. Ale vy hovoříte o izraelo-fobii dnes. Ovšem, když jsme se mohli před pár týdny dívat na nejrůznější záběry z Evropy, kde desítky tisíc lidí ventilovaly svou zášť vůči židům, tak se zdaleka neobjevovala jen hesla proti Izraeli. Nebyla to izraelofobie, ale poměrně tvrdá, mnohdy antisemitská hesla.

Alexander Tomský: Samozřejmě, protože anti-izraelismus, nebo izraelo-fobie, je v podstatě odrůdou antisemitismu. Podívejte se, Orwell to řekl jasně: „Zahnali jsme je do podzemí, ale antisemitismus je věčný.“ Vždyť existoval i v antice, v křesťanství existoval antijudaismus, a ten se potom přerodil z antijudaismu do antisemitismu, který už byl v 19. století rasistický – dávno před Hitlerem. Dokonce už ve Španělsku mělo vyhnání židů rasistické prvky, jak jsem se dočetl u specialistů.

Evropská unie měla ještě před dvaceti lety na svých stránkách větu, kterou jsem si tady připravil: „Odpírání práva Židů na národní stát, nebo uplatňování nepřiměřeného morálního měřítko na Izrael, jež by v podobné situaci pro žádný stát neplatilo“, hlásala definice, „je jasným projevem rasismu.“ Toto měla Unie, a před 15 lety to sundali, dali to pryč. Evropská unie už dnes není proizraelská.

Martina: Dnes projevy antisemitismu v Evropě stouply – když se budeme dívat do statistik – o stovky procent. Čím to je, že právě teď?

Alexander Tomský: Protože podzemní antisemitismus vybuchl napovrch ve formě anti-izraelismu.

Martina: Ano. Ale proč teď?

Alexander Tomský: Je to židovský národ. Všimněte si, jak se mění jazyk. Ještě v 70., 80. letech se mluvilo o Izraeli jako o Izraeli – dnes se mluví o židovském státě. To jsou jazykové posuny, které vedou k antisemitismu. A je zcela jasné, proč se tisíce levicových novinářů okamžitě vrhá na Izrael, jakmile se Izrael začne bránit. Každá obrana Izraele je pro ně nepřiměřená. Pamatuji statisícové demonstrace před americkým velvyslanectvím v Londýně, když vznikl první útok na Gazu – už je to hodně let, deset, dvanáct – když byla první intifáda a útok v Gáze. Takže to není nic nového. Izrael je prostě jediný stát, který nemá v levicovém antisemitismu vůbec existovat.

[Všechny příspěvky s Alexander Tomský](#)

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.